

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด
Factors Influencing Members' Decision for Saving in Khon Kaen Public Health Saving and Credit Cooperative, Limited

ชลกัลป์ วรรณโก¹
อารีย์ นัยพินิจ²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาโดยมีการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด จำนวน 400 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยใช้สถิติ ได้แก่ อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออมเงินเดือนละครั้ง โดยหักจากบัญชีเงินเดือน และมีรูปแบบการออมเป็นการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์สูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง

ปัจจัยด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออม พบว่า วัตถุประสงค์ในการออมของสมาชิกเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉินมากที่สุด และตนเองเป็นผู้มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการตัดสินใจในการออม สำหรับปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อการออม ได้แก่ จำนวนรายได้ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก นอกจากนี้การมีส่วนร่วมในสหกรณ์โดยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสหกรณ์ ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกเช่นกัน

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีผลต่อการออม / สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด

Abstract

The purpose of the research was to study the factors that have an effect on saving of the members in Khon Kaen Province Public Health Saving Cooperative Limited. It was descriptive research with all 400 members of the savings cooperatives analyzed by percentage, frequency, ordinal logistic regression, multi nominal logistic regression, mean and standard deviation.

The study also discovered the most impact on saving behaviors of the member usually save once a month and deduct form salary. The favorable type of saving was by buying stock in Khon Kaen Province Public Health Saving Cooperative Limited.

The social factor had the most impact in order to meet the precautionary expense and self-influences decision to saving and economics factor had high impact on saving behavior for instance income, deposit interest, furthermore getting information about Khon Kaen Province Public Health Saving Cooperative Limited, it was another factor that affects the saving behaviors of the members.

Keywords: Saving Factors, Member of Khon Kaen Province Public Health Saving Cooperative Limited

¹นักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

²อาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทนำ

การสหกรณ์ในประเทศไทย เกิดขึ้นโดยมีมูลเหตุมาจากสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ประเทศไทยเริ่มมีการติดต่อซื้อขายกับต่างประเทศมากขึ้น ระบบเศรษฐกิจของชนบทเปลี่ยนจากแบบเพื่อเลี้ยงตัวเอง มาสู่แบบเพื่อการค้า ความต้องการเงินทุนในการขยายการผลิตและการครองชีพจึงมีเพิ่มขึ้น ชาวนาที่ไม่มีทุนรอนของตนเองก็หันไป กู้ยืมเงินจากบุคคลอื่น ทำให้ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราสูงและยังถูกเอาเปรียบ จากพ่อค้า นายทุน ดังนั้น รัฐบาลโดยกระทรวงกรมพระคลังมหาสมบัติ (ปัจจุบันคือกระทรวงการคลัง) ได้เชิญเซอร์ เบอร์นาร์ด ฮันเตอร์ หัวหน้าธนาคาร แห่งมิตราส ประเทศอินเดีย เข้ามาสำรวจหาแนวทางช่วยเหลือชาวนา และได้เสนอให้จัดตั้ง “ธนาคารให้กู้ยืมแห่งชาติ” โดยให้กู้ยืมแก่เกษตรกร แบบมีที่ดินและหลักทรัพย์อื่นเป็นหลักประกัน เพื่อป้องกันมิให้ชาวนาที่กู้ยืมเงินทอดทิ้งที่นาหลบหนีหนี้ ส่วนการควบคุมเงินกู้และการเรียกเก็บเงินกู้ ท่านให้จัดตั้งเป็นสมาคมเรียกว่า Cooperatives Society โดยมีหลักการร่วมมือกัน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งคำนี้ พระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ได้ทรงบัญญัติศัพท์เป็นภาษาไทยว่า “สมาคมสหกรณ์” จึงกล่าวได้ว่า ประเทศไทยเริ่มศึกษาวิธีการสหกรณ์ขึ้น ในปี พ.ศ. 2457 เป็นต้นมา และได้ทดลองจัดตั้งสหกรณ์หาทุนขึ้น ณ ท้องที่อำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก เป็นแห่งแรก ใช้ชื่อว่า “สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้” จัดทะเบียนเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2459 มีพระราชวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ทรงเป็นนายทะเบียนสหกรณ์พระองค์แรก นับเป็นการเริ่มต้นการสหกรณ์ในประเทศไทยอย่างสมบูรณ์

สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) สหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2531 โดยใช้ชื่อว่า “สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชกระนวน จำกัด” สำนักงานตั้งอยู่ในโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชกระนวน ตำบลหนองโก อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น มีนายแพทย์คำรณ ไชยศิริ เป็นประธานกรรมการ ซึ่งการก่อตั้งครั้งแรกมีสมาชิกรวมตัวกัน จำนวน 125 คน เงินทุนเรือนหุ้นรวมจำนวน 216,650.-บาท ต่อมาคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ฯ ชุดที่ 1 ประจำปี 2535 ได้เสนอข้อมูลในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2535 เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2536 ว่าเจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในจังหวัดขอนแก่นจำนวนมาก ยังไม่มีการออมทรัพย์ ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างหลักประกันที่มั่นคงให้กับผู้ที่ต้องการเป็นสมาชิกและ

ครอบครัว ที่ประชุมใหญ่จึงได้มีมติให้แก้ไขข้อบังคับ แล้วจดทะเบียนใหม่ โดยเปลี่ยนชื่อจาก สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชกระนวน จำกัด เป็น “สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด” ใช้ชื่อย่อ สอ.สธ.ขก. เลขหมายทะเบียนที่ อ.010431 ปัจจุบันสำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 22/8 ถ.ศรีจันทร์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น โดยสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่มวลชนสมาชิกที่ปฏิบัติงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุขภายในจังหวัดขอนแก่น ซึ่งประกอบด้วย บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาลขอนแก่น โรงพยาบาลชุมชน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น ซึ่งปัจจุบัน มีสมาชิกรวมจำนวน 11,823 ราย สินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 10,292,068,990.71 บาท โดยแบ่งเป็นสมาชิกที่มีบัญชีเงินฝากจำนวน 7,399 คน เป็นเงิน 1,720,413,989.25 บาท

สมาชิกที่กู้เงินกับสหกรณ์จำนวน 7,751 คนเป็นเงิน 9,715,836,874.91 บาท

เมื่อคิดเป็นอัตราส่วนจะเห็นได้ว่าสมาชิกทั้งหมดมีส่วนในการออมเงินเฉลี่ยคนละ 145,514.16 บาท แต่มีภาระหนี้มากถึง 821,774.24 บาท และจากการวิเคราะห์ข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี พบว่าแม้สัดส่วนการเป็นหนี้ของสมาชิกจะมีอัตราร้อยละที่ลดลง แต่สัดส่วนการออมเงินของสมาชิกก็ลดลงเช่นกัน ด้วยเหตุนี้จึงเป็นผลให้ผู้ศึกษา ต้องการศึกษาถึงพฤติกรรมในการออมเงิน และปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด เพื่อนำไปวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของสมาชิก และเพื่อเพิ่มเงินออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด ต่อไป

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด
3. เพื่อเพิ่มเงินออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบตัดขวาง (Cross – sectional descriptive study) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออม

ทรัพยากรสาธารณสุขขอนแก่น จำกัด ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามส่งให้สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ทุกหน่วยงานที่มีสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด ในทุกอำเภอรวม 26 อำเภอ จำนวน 61 หน่วยงาน โดยเก็บข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูล ระหว่าง เดือนเมษายน ถึง มิถุนายน 2562

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด ได้ดำเนินการศึกษาโดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามจากการสุ่มตัวอย่างสมาชิกตามความสะดวก จำนวน 400 ชุด โดยทำการศึกษาทั้งหมด 3 ด้าน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปโดยจะสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง/เงินเดือน หน่วยงานที่สังกัด ระดับการศึกษา สถานภาพ จำนวนบุตร บุคคลที่ต้องอุปการะ เลี้ยงดู รายได้ ที่มาของรายได้ รายจ่ายโดยเฉลี่ยต่อเดือน และประเภทของรายจ่าย

2. พฤติกรรมและรูปแบบการออม จะเป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะการออมของสมาชิกและครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนเงินออม วิธีการออม ความถี่ในการออม วัตถุประสงค์ในการออม และสถาบันที่ใช้บริการเงินออมเป็นประจำ ซึ่งในบางข้ออาจจะเลือกตอบได้หลายข้อ

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ในส่วนนี้จะใช้แบบสอบถามลักษณะมาตราวัด ลิเคิร์ต (Likert scale) โดยมีค่าตอบย่อยที่มีเกณฑ์ให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

ปัจจัยที่มีระดับความสำคัญสูงสุด ให้ 5 คะแนน

ปัจจัยที่มีระดับความสำคัญสูง ให้ 4 คะแนน

ปัจจัยที่มีระดับความสำคัญปานกลาง ให้ 3 คะแนน

ปัจจัยที่มีระดับความสำคัญต่ำ ให้ 2 คะแนน

ปัจจัยที่มีระดับความสำคัญต่ำสุด ให้ 1 คะแนน

4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเขียนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ที่สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการออม

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) และการแจกแจงความถี่ (Frequency) เพื่ออธิบายลักษณะประชากรทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพ จำนวนบุตร จำนวนบุคคลที่ต้องอุปการะ รายจ่าย และภาระหนี้สิน จากการศึกษาพบว่า ลักษณะประชากรทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 340 คน สถานภาพสมรส มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีบุตรและบุคคลที่ต้องเลี้ยงดูจำนวน 2 คน การศึกษาส่วนใหญ่จบระดับชั้นปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับราชการ ปฏิบัติงานที่โรงพยาบาล โดยมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 40,001 บาท ถึง 45,000 บาท ซึ่งแหล่งที่มาของรายได้มาจากเงินเดือน ค่าจ้าง เงินบำนาญ และส่วนใหญ่มียอดรายจ่ายต่อเดือนอยู่ระหว่าง 40,001 ถึง 45,000 บาท การใช้จ่ายจะเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ซึ่งหมายรวมถึงค่าสาธารณูปโภคด้วย

2. พฤติกรรมและรูปแบบการออม เป็นการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) และการแจกแจงความถี่ (Frequency) เพื่ออธิบายพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด ซึ่งประกอบด้วยรูปแบบการออม วิธีการออม วัตถุประสงค์ในการออม ความถี่ในการออม (ออมบ่อยแค่ไหน) สถาบันการเงินที่ใช้บริการด้านการออม และเหตุผลที่เลือกใช้สถาบันการเงินนั้น จากการศึกษพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จำนวน 317 คน มีรูปแบบการออมด้วยการซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ร้อยละ 30.63 ใช้วิธีการหักจากบัญชีเงินเดือน และเป็นการออมเดือนละครั้ง ร้อยละ 62.75 และ 70.75 ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) และการแจกแจงความถี่ (Frequency) ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด ซึ่งประกอบด้วย ผู้ที่มีอิทธิพล

ต่อการตัดสินใจ ความน่าเชื่อถือของสถาบันการเงิน อัตราดอกเบี้ย การให้บริการ ความสะดวกใกล้บ้าน และการส่งเสริมการตลาด เช่น ของแจก ของสมนาคุณ โดยผลจากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ในการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด ส่วนใหญ่จะออมเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉินมากที่สุด จำนวน 256 คน (ร้อยละ 58.75) และลำดับรองลงมาจะออมเงินเพื่อเป็นหลักประกันหรือสร้างความมั่นคงในชีวิต คิดเป็นร้อยละ 26.50 ปัจจัยด้านสังคม พบว่า ตนเองเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.57 และคู่สมรสเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินมากในลำดับรองลงมา มีค่าเฉลี่ย 4.01 ส่วนบุตร บิดามารดา เพื่อนสนิท เจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงิน จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินในระดับปานกลางเท่านั้น สำหรับปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด ที่มีอิทธิพลมากที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่ จำนวนรายได้ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และการมีส่วนร่วมในสหกรณ์โดยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสหกรณ์ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.69, 4.54 และ 4.51 ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลมากต่อการออม อันดับที่สอง ได้แก่ จำนวนรายจ่าย อันดับที่ทำ และอันดับที่หก ได้แก่ ภาระหนี้สิน และอายุการเป็นสมาชิก สำหรับการให้บริการของพนักงาน / เจ้าหน้าที่ และความสะดวกในการใช้บริการ ก็ยังคงมีอิทธิพลมากเช่นกัน ในขณะที่ความน่าเชื่อถือของสถาบันการเงินที่รับฝากเงิน และกิจกรรมส่งเสริมการออม เช่น ของแจก มีอิทธิพลปานกลางเท่านั้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด นำมาอภิปรายผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. ลักษณะสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด จากผลการศึกษาพบว่า เพศ สถานภาพ จำนวนบุตรหรือบุคคลที่ต้องอุปการะ ระดับการศึกษา อาชีพ ไม่มีผลต่อการออม เนื่องจากสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่จะออมเงินในรูปแบบการซื้อหุ้นสหกรณ์ โดยใช้วิธีการหักจากบัญชีเงินเดือนๆ ละครั้ง

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ตนเองเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินมากที่สุด สำหรับปัจจัยทางเศรษฐกิจ พบว่าจำนวนรายได้ และอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินมากที่สุด นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมในสหกรณ์โดยการได้

รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสหกรณ์ก็ยังคงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดลำดับที่สาม สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลมากในลำดับถัดมา จะแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1) มีอิทธิพลมากค่อนข้างไปทางมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.00 – 4.49) ได้แก่ จำนวนรายจ่าย ภาระหนี้สิน และอายุการเป็นสมาชิก

2) มีอิทธิพลมากค่อนข้างไปทางปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.50 – 3.99) ได้แก่ การให้บริการของพนักงาน/เจ้าหน้าที่ เงื่อนไขการฝาก ถอน การรับผลตอบแทน และความสะดวกในการใช้บริการ

โดยทั้งสองระดับ จะมีค่าเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกัน สำหรับความน่าเชื่อถือของสถาบันการเงินที่รับฝากเงิน และกิจกรรมส่งเสริมการออม มีอิทธิพลต่อการออมในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายยนต์ แก้วบุญเรือง (2561) เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูขอนแก่น จำกัด ที่พบว่า รายได้ รายจ่าย อายุการเป็นสมาชิก การมีส่วนร่วมกับสหกรณ์ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการออมเงินประเภทการซื้อหุ้นสหกรณ์ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการฝากเงินสหกรณ์ ได้แก่ รายได้ สถานภาพในสหกรณ์ และอัตราดอกเบี้ย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยและการนำไปใช้ประโยชน์

1) สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด ควรมีการนำปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินประเภทต่าง ๆ มาจัดทำแผนกลยุทธ์ในการระดมเงินออมของสมาชิกในแต่ละประเภทการออม เช่น รายได้ รายจ่าย ภาระหนี้สิน อายุการเป็นสมาชิก ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินประเภทหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยควรให้มีการออมเงินประเภทหุ้นสหกรณ์ตามสัดส่วนรายได้หรือเงินเดือนของสมาชิกเป็นขั้นบันได หรือในอัตราก้าวหน้าตามฐานรายได้ เพื่อเป็นการระดมทุน และเพิ่มความมั่นคงให้กับสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด

2) สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด ควรนำเหตุผลในด้านอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก เงื่อนไขการฝาก ถอน การรับผลตอบแทน ความสะดวกในการใช้บริการ การให้บริการของพนักงาน/เจ้าหน้าที่ รวมทั้งการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออม มาใช้ในการจูงใจในการให้สมาชิกออมเงินด้านการฝากเงินกับสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการช่วยลดต้นทุนด้านการบริหารเงินทุนของสหกรณ์

เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากจะมีอัตราที่ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เสมอ

3) สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสหกรณ์ให้สมาชิกได้รับรู้อย่างทั่วถึงเป็นประจำ เนื่องจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสหกรณ์เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการออมในระดับที่ค่อนข้างสูง นั้นแสดงให้เห็นว่า ถ้าหากสมาชิกได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์เป็นประจำ ต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นอย่างน้อยด้านผลการดำเนินงาน ข่าวประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์ หรืออาจรวมไปถึงการโปรโมท โฆษณากิจกรรมการออมเงิน การประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารนั้นสามารถกระทำได้หลากหลายช่องทาง เช่น แผ่นพับประชาสัมพันธ์ จดหมายข่าวรายเดือน รายไตรมาส การประชาสัมพันธ์ผ่านโครงการสหกรณ์สัญจรพบสมาชิกในแต่ละหน่วยงาน โครงการสัมมนาผู้แทนสมาชิก โครงการสัมมนาเจ้าหน้าที่การเงิน ซึ่งเป็นโครงการที่สหกรณ์ดำเนินการเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ เช่น face book, website และ Line square กลุ่มสหกรณ์ ก็อาจจะมีส่วนทำให้การออมเงินของสมาชิกเพิ่มขึ้นได้อีกในระดับหนึ่ง

4) สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด ควรมีการรณรงค์ ส่งเสริม แนะนำให้ความรู้แก่สมาชิกในเรื่องการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อสร้างนิสัยการใช้จ่ายแบบพอเพียง และการประหยัดดอกเบี้ย เพื่อเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ไม่ก่อหนี้สินทั้งในปัจจุบัน และอนาคต ซึ่งอาจจะรวมไปถึงการรณรงค์ให้สมาชิกมีอาชีพเสริม เช่น พืชผักสวนครัวรั้วกินได้ การเลี้ยงเป็ด ไก่ ปลา ที่สามารถทำได้โดยง่าย เพื่อใช้ประกอบอาหารในครัวเรือน และหากมีเหลือก็สามารถนำไปจำหน่ายเพื่อเพิ่มรายได้ นอกจากนี้ยังควรให้ความรู้และรณรงค์ให้สมาชิกจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย เพื่อเป็นการวางแผนค่าใช้จ่ายของตนเองและครอบครัว อันจะเป็นรากฐานในการออมที่ยั่งยืนแก่สมาชิก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวิจัยในลักษณะนี้ทุก ๆ 2-3 ปี และควรทำการศึกษาโดยใช้ประชากรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด ที่เพิ่งสมัครเป็นสมาชิกใหม่ในช่วง 2-3 ปี เพื่อทำการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มเดิม และกลุ่มใหม่

2) ควรทำการศึกษาปัจจัยอื่นๆ เช่น รูปแบบของผลตอบแทน ระยะเวลาในการได้รับผลตอบแทน การส่งเสริมการตลาด ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และความ

สะดวกหรือความพึงพอใจในการใช้บริการ ซึ่งมีผลต่อการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด

3) ควรทำการศึกษาถึงพฤติกรรมและความพึงพอใจต่อประเภทการออมของสหกรณ์ เช่น การออมโดยการซื้อหุ้น การฝากเงิน เพื่อนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์และกำหนดผลิตภัณฑ์เงินออมให้มีความหลากหลาย สามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกแต่ละกลุ่มได้มากขึ้น เพื่อให้สมาชิกเกิดความสะดวกในการเข้าถึงการออมรูปแบบต่าง ๆ มากกว่านี้ ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้สมาชิกเกิดความรู้สึกอยากออมมากขึ้น

4) การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพประกอบด้วย เช่น การสัมภาษณ์สมาชิกรายบุคคล เพื่อศึกษาว่าสมาชิกที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นความแตกต่างด้านตำแหน่ง สถานที่ปฏิบัติงาน รายได้ และการศึกษา จะมีความรู้ความตระหนัก และความสนใจเรื่องการออมเงินที่แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร เพื่อนำมาปรับปรุงและวางแผนกลยุทธ์การเพิ่มเงินออมของสมาชิกสหกรณ์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2560). **สารสนเทศสหกรณ์**. ค้นเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2562, จาก <http://www.cpd.go.th/>
2. กรัณท์รัตน์ ดวงใจสืบ. (2555). **พฤติกรรมกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
3. จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัต. (2555). **เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร**. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
4. ชูชัย สมितिไกร. (2557). **พฤติกรรมผู้บริโภค**. ค้น เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2562, จาก <http://www.thansettakij.com/>.
5. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2554). ความหมาย. ค้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2562, จาก <http://www.royin.go.th/dictionary/>.
6. พนิดา มุลพฤกษ์. (2558). **นิสัยการออมที่หายไป**. จุลสารศูนย์ประสานงานสารนิเทศสาขาเศรษฐศาสตร์, ปีที่ 23 (ฉบับที่ 2), 2.

7. สายัณห์ แก้วบุญเรือง. (2561). **ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด**. รายงานการวิจัยสหกรณ์ออมทรัพย์ครูขอนแก่น จำกัด.
8. สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด. (2561). **คู่มือสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด**. ขอนแก่น : สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด.
9. สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด. (2560). **รายงานประจำปี 2560 สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด**. ขอนแก่น : สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด.
10. สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด. (2561). **รายงานประจำปี 2561 สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด**. ขอนแก่น : สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขขอนแก่น จำกัด.